

รายวิชา
วิทยาศาสตร์

รหัสวิชา
ว22102

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

รอก

ผู้สอน : นายอรรถชัย ศิริวัฒนศักดิ์นา

สิ่งที่เราจะเรียนรู้ในคาบนี้

จุดประสงค์การเรียนรู้

กิจกรรมที่ 5.2

สรุป

จุดประสงค์ของคาบนี้

อธิบายหลักการทำงานของ

รอกเดี่ยวตายตัวและ

รอกเดี่ยวเคลื่อนที่ได้

สถานการณ์

“

”

VDO by Christian M Meyer : <https://www.youtube.com/watch?v=RbISGXuuQIA>

กิจกรรมที่

5.2

“

เครื่องกลอย่างง่าย

ตอนที่ 3

รอก

”

กิจกรรมนี้
มีจุดประสงค์อะไร

“อธิบายการทำงานของ
รอกเดี่ยวตายตัวและ
รอกเดี่ยวเคลื่อนที่”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“

รอก

”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“

ไม้เมตร

”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“

เครื่องชั่งสปริง

”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“ ขาตั้งพร้อมที่จับ ”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“

เชือก

”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“

ถุงทราย

”

วัสดุและอุปกรณ์

มีอะไรบ้าง

“

ลวด

”

“

1. ดึงถุงทรายด้วยเครื่องซึ่งสปริงให้สูงจากพื้นในแนวตั้งด้วยความเร็วคงที่เป็นระยะทาง 10 เซนติเมตร อ่านค่าของแรงจากเครื่องซึ่งสปริง

”

วิธีคำนวณกิจกรรม เป็นอย่างไร

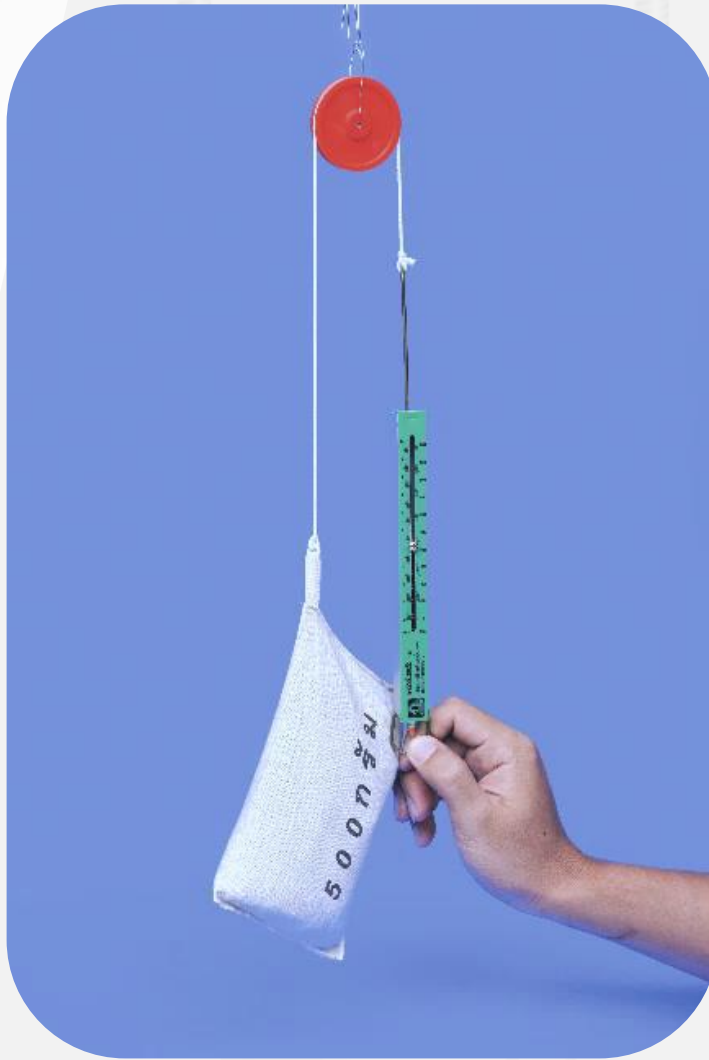
“

2. ออกแรงดึงเครื่องซึ่งสปริงในแนวตั้งให้ถูกทรายเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่เป็นระยะทาง 10 เซนติเมตร โดยใช้รอกแบบที่ 1 ซึ่งแขวนกับเพดานหรือขาตั้ง อ่านค่าของแรงจากเครื่องซึ่งสปริงพร้อมวัดระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่ได้

”

วิธีคำนวณกิจกรรม
เป็นอย่างไร

รอกแบบที่ 1

วิธีคำนวณทอร์กกรรม
เป็นอย่างไร

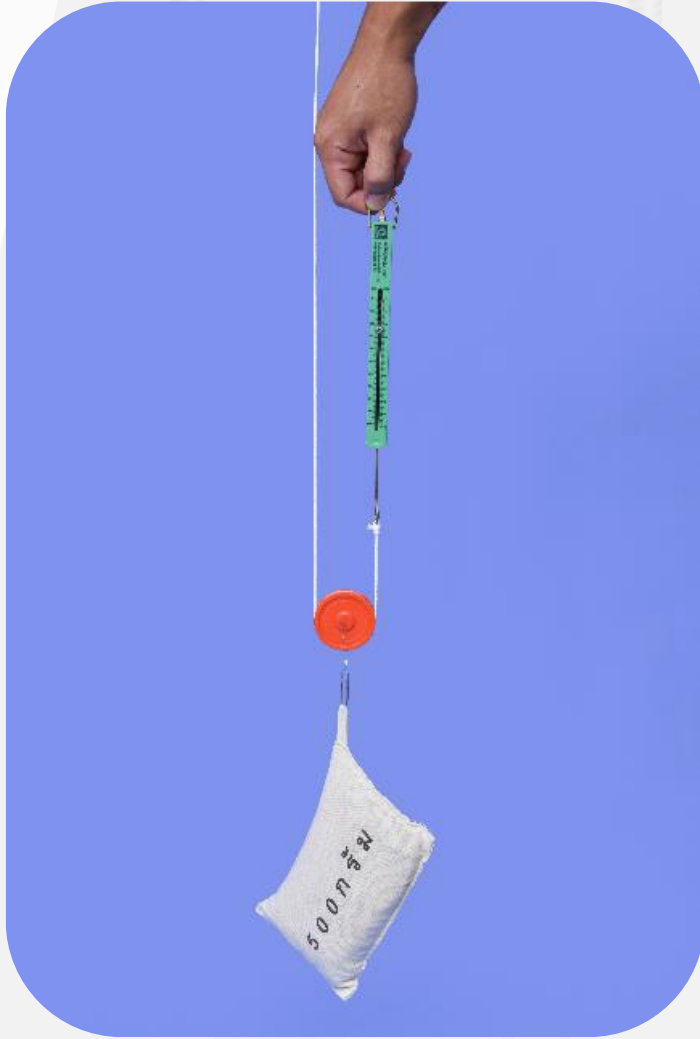
“

3. ออกแรงดึงเครื่องซึ่งสปริงในแนวตั้งให้ถูกรายเคลื่อนที่ด้วยความเร็วคงที่เป็นระยะทาง 10 เซนติเมตร โดยใช้รอกแบบที่ 2 ซึ่งผูกกับถูกราย แล้วอ่านค่าของแรงจากเครื่องซึ่งสปริงพร้อมวัดระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่ได้

”

วิธีคำนวณกิจกรรม
เป็นอย่างไร

รอกแบบที่ 2

วิธีคำนวณกิจกรรม
เป็นอย่างไร

“ ข้อควรระวัง

การดึงเครื่องซึ่งสปริงทุกครั้งควรให้
แนวแรงในแนวตั้ง เพื่อให้ค่าของแรง
ที่อ่านได้มีความเที่ยงตรง

”

วิธีคำนวณกิจกรรม
เป็นอย่างไร

“

4. คำนวณงาน และเปรียบเทียบแรงและงานเนื่องจากแรงที่ใช้ดึงตุ้บทรายในแนวตั้งและเมื่อใช้รอกดึงตุ้บทรายทั้ง 2

”

วิธีคำนวณกิจกรรม
เป็นอย่างไร

“

ตารางบันทึกผล

แรงและระยะทางการดึงถุงทรายด้วยวิธีการต่าง ๆ

”

ตารางบันทึกผล

วิธีดึง	ขนาดของแรง (N)	ระยะทางที่เครื่องซึ่ง สปริงเคลื่อนที่ได้ (m)	งาน (Nm)
ดึงโดยตรง			
ดึงผ่านรอกแบบที่ 1			
ดึงผ่านรอกแบบที่ 2			

“

ลงมือทำกิจกรรม

”

“

ผลการทำกิจกรรม

”

ตารางบันทึกผล

วิธีดึง	ขนาดของแรง (N)	ระยะทางที่เครื่องซึ่ง สปริงเคลื่อนที่ได้ (m)	งาน (Nm)
ดึงโดยตรง	5.1	0.10	0.51
ดึงผ่านรอกแบบที่ 1	5.1	0.10	0.51
ดึงผ่านรอกแบบที่ 2	2.60	0.20	0.52

“ คำถามที่่ายก็จกรรม ”

ข้อที่ 1

“แรงที่อ่านได้จากเครื่องซึ่งสปริงเมื่อดึงจนทราบดีให้เคลื่อนที่ใน
แนวตั้งและดึงด้วยรอกแต่ละแบบต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ตอบ

“**ต่างกัน** โดยการดึงถูทรายผ่านรอกแบบที่ 1 ออกแรง
เท่ากับดึงถูทรายขึ้นตรง ๆ ในแนวตั้ง ส่วนการดึงถูทราย
ผ่านรอกแบบที่ 2 **ใช้แรงเป็นครึ่งหนึ่ง**ของการดึงถูทราย
ขึ้นในแนวตั้ง _____”

ข้อที่ 2

“ระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่ ในแต่ละครั้งต่างกัน
หรือไม่ อย่างไร _____”

ตอบ

“

แตกต่างกัน โดยระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่ในการดึงผ่านรอกแบบที่ 1 เท่ากับระยะทางที่ถูกรายเคลื่อนที่ตรงในแนวตั้ง ส่วนการดึงผ่านรอกแบบที่ 2 ระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่จะเป็นสองเท่าของระยะทางที่ถูกรายเคลื่อนที่_____”

ข้อที่ 3

“งานเนื่องจากแรงที่ดึงเครื่องซึ่งสปริงแต่ละครั้งต่างกันหรือไม่
อย่างไร _____”

ตอบ

“ ไม่แตกต่างกัน โดยในการดึงรอกแบบที่ 2 แรงที่ใช้ดึง มีค่าน้อย ในขณะที่ระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่ได้มีค่ามาก จึงทำให้งานจากแรงที่ใช้ในการดึงโดยตรง หรือดึงผ่านรอก ทั้งสองแบบเท่ากัน _____”

ข้อที่ 4

“งานเนื่องจากแรงที่ดึงเครื่องซึ่งสปริงแต่ละครั้งต่างกันหรือไม่
อย่างไร _____”

ตอบ

“ ไม่แตกต่างกัน โดยในการดึงรอกแบบที่ 2 แรงที่ใช้ดึง มีค่าน้อย ในขณะที่ระยะทางที่เครื่องซึ่งสปริงเคลื่อนที่ได้มีค่ามาก จึงทำให้งานจากแรงที่ใช้ในการดึงโดยตรง หรือดึงผ่านรอก ทั้งสองแบบเท่ากัน

”

ข้อที่ 4

“จากกิจกรรมตอนที่ 3 สรุปได้ว่าอย่างไร”

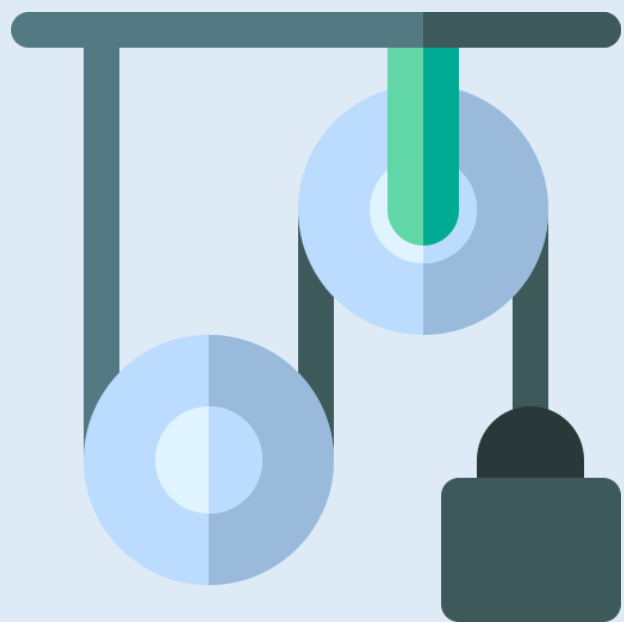

ตอบ

“ รอกแบบที่ 1 ไม่ช่วยผ่อนแรง ส่วนรอกแบบที่ 2 ช่วยผ่อนแรง โดยแรงที่ใช้จะเป็นครึ่งหนึ่งของแรงที่ใช้เมื่อดึงถุทธรายให้ขึ้นตรง ๆ แต่ระยะทางในการดึงจะเป็นสองเท่าของระยะทางที่ถุทธรายเคลื่อนที่ได้ ทำให้งานที่ทำเมื่อดึงถุทธรายผ่านรอกเท่ากับงานที่ทำในการดึงถุทธรายขึ้นในแนวตั้ง _____”

“รอก,”

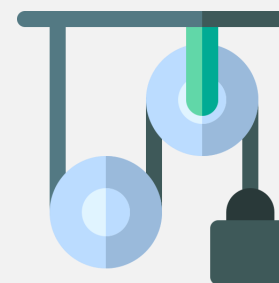
รอกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท

ได้แก่

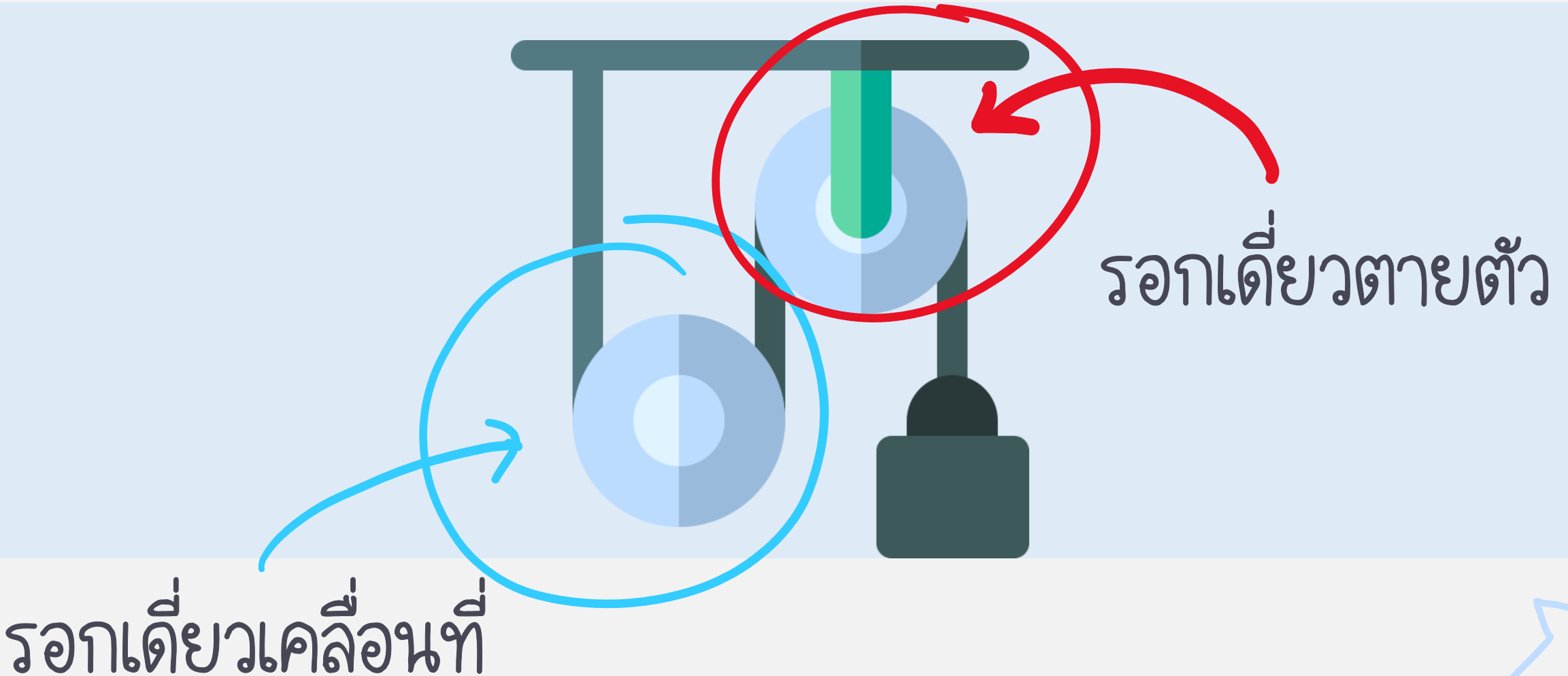
รอกเดี่ยว

รอกพวง

การใช้งานรอกเดี่ยวที่มี 2 แบบ คือ

รอกเดี่ยวตายตัว

รอกเดี่ยวเคลื่อนที่

“

สรุป

”

“

รอกเดี่ยวตายตัว

ไม่ช่วยผ่อนแรงแต่ช่วยอำนวยความสะดวก

ความสะดวก

รอกเดี่ยวเคลื่อนที่

เป็นเครื่องกลอย่างง่ายที่ช่วยผ่อนแรง

โดยที่งานมีค่าเท่าเดิม

”